

61

4. júlí

Lögfræðingar þeir, er stundað hafa málflytning að staðaldri frá 1. janúar 1937, skulu hafa rétt til að þreyta málflytningarsaun samkvæmt 9. gr., enda hafi þeir fengið löggildingu til málflytninga fyrir héraðsdómi fyrir 1. janúar 1942.

25. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Frá sama tíma eru eftirfarandi lagaákvæði úr gildi felld:

Lög nr. 112 18. maí 1935, III. kafli, um málflytningarmenn fyrir hæstarétti, lög nr. 85 23. júní 1936, V. kafli, um málflytjendur, og lög nr. 3 11. jan. 1940, um breyting á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 4. júlí 1942.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jakob Möller.

62

4. júlí

L Ö G

um eftirlit með ungmennum o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Barnaverndarnefndir og skólanefndir hafa eftirlit með uppeldi og hegðun ungmenna innan 18 ára aldurs. Þer löggæzlumönnum að aðstoða nefndir þessar eftir þörfum og gera þeim við vart, ef þeir verða visir athugaverðs framferðis ungmenna.

2. gr.

Nú verður barnaverndarnefnd eða skólanefnd þess vís, að hegðun ungmennis sé ábótavant, svo sem vegna lauslætis, drykkjuskapar, slæpingsháttar, óknyttu eða annarra slíkra lasta, og skal hún þá gera foreldri eða lögráðamanni við vart, áminna ungmennið, reyna eftir föngum að leiða það á rétta braut og aðstoða það við atvinnuleit eða útvega því vist á góðu heimili, ef því er að skipta. Ef ungmenni er í skóla, þer barnaverndarnefnd að ráðgast við kennara um betrun á hegðun þess. Ef framferði ungmennis er refsivert að lögum, skal barnaverndarnefnd starfa í sambandi við héraðsdómara.

3. gr.

Ef úrræði þau, sem í 2. gr. getur, koma ekki að haldi eða telja má þau óframkvæmanleg, má beita hæfilegum uppeldisráðstöfunum og öryggis, t. d. vistun ungmennis á góðu heimili, hæli eða skóla. Vist á slíkum stöðum má koma í stað refsivistar, ef framferði ungmennis er refsivert. Veitist ríkisstjórninni heimild til að koma upp stofnunum í nefndu skyni og setja reglugerð um framkvæmd uppeldis þar. Kostnaður við vist ungmennis samkvæmt grein þessari greiddist úr ríkissjóði.

4. gr.

Héraðsdómari fer ásamt tveimur meðdómendum, er viðkomandi sveitar- eða bæjarstjórn velur til 4 ára í senn, með mál samkvæmt 3. gr. Skal dómur þessi halda

réttarrannsókn um mál og kveða upp í þeim rökstuddan úrskurð, ef ungmenni er úrskurðað í hælsvist eða heimilis. Héraðsdómari hefur forsæti í dómnum. Dómsmálaráðherra ákveður þóknun meðdómenda, er greiðist úr rikissjóði. 62
4. júlí

5. gr.

Úrskurður um vistun ungmennis á stofnun samkvæmt 3. gr. skal gilda um ótiltekinn tíma. Dómur sá, sem í 4. gr. getur, leysir ungmenni úr hælsvist eða heimilis, ef slíkrar vistar þykir ekki lengur þörf. Greind vist má þá ekki fara fram úr tveimur árum, nema nýr úrskurður sé upp kveðinn. Aðili eða lögráðamaður hans getur og krafizt nýs úrskurðar, þegar 6 mánuðir eru liðnir frá uppkvaðningu síðasta úrskurðar.

6. gr.

Úrskurðum um hælsvist eða heimilis samkvæmt 3. gr. má áfrýja til hæstaréttar innan fjögurra vikna frá birtingu þeirra af hálfu dómsmálaráðuneytisins eða aðila eða lögráðamanns hans. Áfrýjun frestar ekki framkvæmd úrskurðar.

7. gr.

Kennurum skal rétt og skylt að fylgjast eftir fögum með hegðun og uppeldi þeirra ungmenna, sem á vegum þeirra eru, og gera foreldrum, lögráðamönnum og barnaverndarnefnd eða skólanefnd við vart, ef þeir fá grun um ábótavant framferði ungmennis.

8. gr.

Nú telur ríkisstjórnin, að fengnum tillögum barnaverndarnefndar eða ungmennadóms, hættu á því, að tilgreind störf séu, miðað við aðstæður á tilteknum stað, skaðsamleg þroska eða siðferði ungmenna, og getur hún þá bannað ungmennum innan tilgreinds aldurs að stunda þar slík störf. Ef fyrirsvarsmenn atvinnufyrirtækis brjóta gegn banni þessu, varðar það refsingu og réttindamissi samkvæmt 9. gr.

9. gr.

Ef maður leiðir ungmenni innan 21 árs á siðferðislega glapstigu eða lætur saurlífi viðgangast í húsum, skipum, bifreiðum eða öðrum stöðum, sem hann ræður yfir, varðar það sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að fjórum árum. Auk refsingar má svipta hann réttindum samkvæmt 68. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19/1940.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 4. júlí 1942.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jakob Möller.